

Република Србија
УПРАВНИ СУД
Одељење у Новом Саду
III-27 У 5532/16
Дана: 13.07.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Тамбурковски Баковић, председника већа, Љиљане Максимовић и Зорице Китановић, чланова већа, са судским саветником Татјаном Попара, као записничарем, решавајући у управном спору по тужби тужиоца А.А., коју заступа Мирослав М. Николић, адвокат из Београда, 27. марта 11, против туженог Агенције за реституцију, Јединица за конфесионалну реституцију - Београд, ради поништаја делимичног решења број: 46-00-00319/07-3 од 10.02.2016. године, уз учешће заинтересованих лица Б.Б., кога заступа Томислав Шуњка адвокат из Новог Сада, Сремска 4, и Република Србија, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, у предмету враћање имовине, по одржавној усменој јавној расправи дана 11.07.2017. године, у нејавној седници већа одржаној дана 13.07.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

Тужба **СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА** делимично решење Агенције за реституцију, Јединице за конфесионалну реституцију - Београд, број: 46-00-00319/07-3 од 10.02.2016. године и предмет **ВРАЋА** надлежном органу на поновно одлучивање.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени Агенција за реституцију, Јединица за конфесионалну реституцију - Београд, да тужиоцу А.А. на име трошкова управног спора плати износ од 96.440,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев заинтересованог лица Б.Б. за накнаду трошкова управног спора.

Образложење

Оспореним делимичним решењем дозвољава се понављање поступка окончаног делимичним решењем Дирекције за реституцију број 146-03-46-00-00319/07-3 од 26.03.2008. године, тако што ће се одржати усмена расправа на којој ће се омогућити Републичком јавном правобранилаштву да изнесе нове доказе и Б.Б., да у својству странке учествује у поступку (став I диспозитива); поништава се у целости решење Дирекције за реституцију број: 146-03-46-00-00319/07-3 од 26.03.2008. године и замењује новим, тако да гласи: 1.) утврђује се да је А.А., са седиштем у ..., ..., овде тужиоцу, национализована 1/2

идеалног дела пословног простора у најамној стамбеној згради у ..., ..., на кат.парц.бр. 515/2 уписано у зкул бр.... КО ..., на основу решења Комисије за национализацију при Народном одбору општине Доњи град у Суботици број Н.../1959 од ...1959. године, коме према садашњем стању одговара пословни простор у приземљу зграде 1, под бројем посебног дела: 1/А, на кат.парц.бр. ..., уписан у В лист – 2. део у листу непокретности бр. ... КО ... у ...; 2.) утврђује се тужиоцу право на реституцију имовине, у виду новчаног обештећења, на име национализованог идеалног дела од 1/2 пословног простора, ближе описаног у ставу I диспозитива решења; 3.) утврђује се да је Република Србија обвезник новчаног обештећења на име одузете имовине из става I диспозитива решења; 4.) о висини и начину обештећења на име одузете имовине из става I диспозитива решења одлучиће се накнадно, посебним решењем, у складу са законом; 5.) свака странка сноси своје трошкове; 6.) налаже се органу надлежном за упис права на непокретностима да изврши брисање права својине А.А. на 1/2 дела пословног простора у приземљу зграде бр.1 под бројем посебног дела 1/А, на кат.парц.бр. ..., уписан у В лист – 2. део у листу непокретности бр. ..., КО ... у ..., те да успостави стање пре уписа права својине у корист А.А. (став II диспозитива).

У тужби, којом је оспорио законитост делимичног решења туженог, допунама тужбе од 09.03.2017. и 17.03.2017. године, и на усменој јавној расправи тужилац је навео да нису испуњени законом прописани услови за понављање поступка окончаног решењем од 26.03.2008. године по предлозима Републике Србије и Б.Б., овде заинтересованих лица. Наиме, предлагач Б.Б. није био активно легитимисан за подношење предлога за понављање поступка, јер је уговором о купопродаји непокретности од 13.05.2010. године, закљученим са В.В. из ..., пренео право својине на предметној непокретности на то привредно друштво, што значи да у тренутку подношења предлога више није био власник непокретности, као и због тога што није био странка у наведеном управном поступку, због чега је оспорено решење донето супротно одредбама чл. 240. ст. 1. и 4. у вези са чл. 39. наведеног закона. Такође, није имао право нити правни интерес да учествује у управном поступку чије понављање тражи, јер није био субјект обавеза, будући да није био укњижен власник одузете непокретности у моменту ступања на снагу Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама, који услов за учествовање у поступку је прописан одредбом чл. 7. тог Закона. Како није био ни ванкњижни власник предметне непокретности, јер се уговор о размени непокретности односи на другу непокретност, а не на ону која је била предмет управног поступка реституције, сматра да тужени није имао обавезу да му достави раније донето решење од 26.03.2008. године. У погледу оцене благовремености поднетог предлога за понављање поступка реституције, указао је да Б.Б. не испуњава законом прописане услове за учешће у наведеном управном поступку, због чега се благовременост није могла ни ценити. У погледу саме оцене, истакао је да је истекао законом прописан рок од 30 дана од дана када је ово заинтересовано лице могло изнети нове чињенице, односно употребити нове доказе везане за уговор о размени непокретности, јер је још у септембру 2010. године имало сазнање да је вођен поступак реституције окончан решењем од 26.03.2008. године, као и да је извршен упис тужиоца као власника предметне непокретности на основу решења Општинског суда у Суботици Дн. .../08 од ...2008. године, како то произлази из извода из зкул број ... КО ... од 31.12.2008. године, па се заинтересовано лице не може позивати на то да му није била позната та чињеница у смислу одредбе чл. 62. Закона о државном премеру и катастру. У односу на предлог Републике Србије за понављање поступка, истакао је да је неблаговремен, јер је поднет након истека законом прописаног рока од 30 дана, будући да је том заинтересованом лицу 2000. године била позната чињеница размене предметне непокретности и постојања уговора о размени непокретности који је закључила дана 27.06.2000. године, као уговорна страна, са Б.Б., због чега је тужени погрешно нашао да је у

питању нова чињеница у смислу одредбе чл. 239. тач. 1) Закона о општем управном поступку, јер је за Републику Србију уговор закључила Дирекција за имовину Републике Србије. Ово и са разлога што је Република Србија била странка у поступку окончаном решењем од 26.03.2008. године, па је била у обавези да у наведеном управном поступку укаже на чињеницу да је пре покретања тог поступка престала да буде власник предметне непокретности у смислу одредбе чл. 7. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама. Даље је навео да тужени није поступио у складу са правним схватањем и примедбама суда изнетим у пресуди овог суда III-2 У. 5170/12 од 16.05.2014. године, јер није донео закључак којим се понављање поступка дозвољава, нити одредио у ком обиму ће се поступак поновити и да је оспорено решење донето у супротности са одредбом чл. 3. Устава Републике Србије јер се њиме крши Уставом зајамчено право на имовину прописано одредбом чл. 58. Устава. Указао је да уговор о размени непокретности није нов доказ јер се не односи на пословни простор који је био предмет захтева за враћање одузете имовине, да је тужени усвојио предлоге за понављање поступка из разлога који нису наведени у тим предлозима, да у оспореном делимичном решењу нису наведене околности услед којих није донет закључак којим се понављање поступка дозвољава. У списима не постоје докази да је уговор од 27.06.2000. године изршен, није му омогућено да расправља, јер му тужени није доставио поднесак Б.Б. од 02.11.2011. године са прилозима, што је од утицаја, јер су на основу навода из тог поднеска и приложених доказа утврђене релевантне чињенице за решавање ове управне ствари, иако ти докази нису достављени уз предлог за понављање поступка, а државина заинтересованог лица Б.Б. утврђена је без одговарајућег записника о примопредаји. Истакао је приговор неблаговремености одговора на тужбу туженог и оспорио навод одговора на тужбу да овај суд пресудом III-2 У 5170/12 од 16.05.2014. године није уважио његове наводе. Са изнетих разлога предложио је да се тужба уважи, у спору пуне јурисдикције поништи оспорено делимично решење и управна ствар реши на тај начин што ће се одбацити предлози за понављање поступка оба предлагача, као неблаговремени односно недозвољени, односно одбити предлози оба предлагача за понављање поступка, као неосновани, јер природа ствари то дозвољава, а утврђено чињенично стање пружа поуздан основ за то, или тужба уважи, оспорено делимично решење поништи и предмет врати туженом на поновно одлучивање. Трошкове је тражио за састав тужбе и два образложене поднеска по 16.500,00 динара, а приступ на две одржане усмене јавне расправе по 18.000,00 динара и једну неодржану расправу 9.750,00 динара, трошкове превоза у висини возне карте Београд-Нови Сад и назад, у висини од 620,00 динара дана 14.03. и 11.07.2017. године, у износу од 700,00 динара дана 23.05.2017. године, све у укупном износу од 97.190,00 динара.

У одговору на тужбу, тужени је остао при детаљно изнетим разлозима у образложењу оспореног делимичног решења, са предлогом да се тужба одбије као неоснована.

Заинтересовано лице, Република Србија, није доставило суду одговор на тужбу.

Заинтересовано лице, Б.Б., није доставио суду одговор на тужбу. У поднеску од 26.05.2017. године навео је да Закон о управним споровима и Закон о парничном поступку не познају ограничења у погледу заступања странке и заинтересованог лица односно да адвоката, као пуномоћника, на јавној расправи у управном спору не може да замењује адвокатски приправник, због чега је заменику његовог пуномоћника, адвокатском приправнику, ускраћено право на заступање што представља повреду правила поступка. Даље је навео да се придружује наводима Републичког јавног правобранилаштва и туженог, да има

легитимацију да учествује у овом управном спору, као заинтересовано лице, јер има правни интерес у вези предметне непокретности, као и право да учествује у управном поступку, јер је непокретност стекао од Републике Србије на основу теретног правног посла, на законит и савестан начин, којом је располагао у складу са законом. Нису основани наводи тужбе који се односе на неблаговременост његовог захтева за понављање поступка, јер је захтев поднет у законом прописаном року и испуњени су услови за понављање прописани одредбом чл. 239. тач 9) Закона о општем управном поступку за понављање поступка. На усменој јавној расправи предложио је да се тужба одбије, остајући у свему при наводима из поднеска. Са изнетог предложио је да се тужба одбије као неоснована и обавезе тужилац на накнаду трошкова управног спора, према приложеном трошковнику.

Усмена јавна расправа одржана је дана 11.07.2017. године у присуству пуномоћника тужиоца и пуномоћника заинтересованог лица Б.Б., а у одсуству уредно позваних туженог и заступника заинтересованог лица Републике Србије, у смислу одредбе чл. 38. Закона о управним споровима.

Управни суд је извео доказ читањем и увидом у целокупне списе управног органа.

Испитујући оспорени акт, у смислу одредбе чл. 41. Закона о управним споровима, након одржане усмене јавне расправе, у смислу одредаба чл. 2., 33. ст. 1. и 34. ст. 2. Закона о управним споровима, ценећи све доказе појединачно и њиховој међусобној повезаности, Управни суд је нашао:

- тужба је основана.

Из списка предмета и разлога образложења оспореног делимичног решења утврђено је да је решењем Дирекције за реституцију број 46-00-00319/2007-3 од 26.03.2008. године усвојен је захтев, враћена имовина и утврђено право својине А.А., овде тужиоца, на 1/2 идеалних делова пословног простора у улици ... и ..., уписано у земљишној књизи на кп ..., КО... – ..., са ознаком "А", који је одузет на основу решења Комисије за национализацију при Народном одбору општине Доњи град у Суботици, бр. .../1959, као власништво А.А. са 1/2 идеалних делова, чија је укупна површина 106,60 м², налази се у једносратној стамбено-пословној згради у улици... и... и састоји се од продавнице и два магацина, на коме је као власник уписана Република Србија, а корисник општина Суботица (тачка 1. диспозитива); обавезана Република Србија, као власник, и Општина Суботица, као корисник, да А.А., као ранијем сопственику, предају у својину и државину непокретности из тачке 1. диспозитива решења, у року од 30 дана од дана правноснажности тог решења под претњом принудног извршења (тачка 2. диспозитива); наложено надлежном органу за упис права на непокретностима да, по правноснажности тог решења, изврши упис права својине А.А. у јавне књиге у којима се врши упис права на непокретностима (тачка 3. диспозитива); на основу тог решења надлежни орган за упис права на непокретностима извршиће брисање свих хипотекарних терета забележених у било чију корист на непокретностима назначеним у тачки 1. диспозитива тог решења (тачка 4. диспозитива); свака странка сноси своје трошкове (тачка 5. диспозитива).

Поступајући по предлозима за понављање поступка заинтересованих лица Републике Србије од 12.08.2011. године и Б.Б. од 06.09.2011. године, и налозима из пресуде овог суда III-2 У. 5170/12 од 16.05.2014. године, оценом предлога и доказа поднетих уз

предлоге за понављање поступка, на основу резултата усмене расправе одржане дана 05.10.2011. године, увида у решење ИО општине Суботица бр. .../99 од ...1999. године, Уговора о закупу број ...99 од ....1999. године закљученог између Општине Суботица и Б.Б., записника о примопредаји пословног простора од 14.05.2010. године, решења о порезу на имовину за предметну непокретност за 2009. годину, рачуна за комуналне услуге, извод из листа непокретности број ... КО ..., тужени орган је закључио да су испуњени услови прописани одредбом чл. 246. Закона о општем управном поступку да се дозволи понављање поступка окончаног решењем Дирекције за реституцију број: 146-03-46-00-00319/07-3 од 26.03.2008. године. Ово са разлога што су заинтересована лица благовремено поднела предлоге за понављање поступка у смислу одредбе чл. 239. тач. 1) и 9) Закона о општем управном поступку, учинила вероватним околности на којима заснивају своје предлоге, јер би докази поднети уз предлоге довели до другачијег решења да су били употребљени у ранијем поступку. Наиме, у проведеном поступку је утврђено да је Република Србија дана 27.06.2000. године разменила предметни простор са Б.Б., која чињеница није била позната приликом доношења решења од 26.03.2008. године, и да је Б.Б., у време доношења тог решења, био ванкњижни власник предметне непокретности, да му није била пружена могућност да у својству странке ради заштите својих права и правних интереса учествује у поступку и без своје кривице није било у стању да у ранијем поступку изнесе ту околност, због чега је испуњен услов из одредбе чл. 239. тач. 9) Закона о општем управном поступку за понављање поступка. У погледу предлога Републике Србије тужени орган је нашао да је поднет од стране овлашћеног лица, јер је у својству странке учествовала у ранијем поступку, била уписана као земљишнокњижни власник предметне непокретности, а предлог је поднела три дана након сазнања за чињеницу постојања уговора о размени, која јој раније није била позната, јер је уговор закључила Дирекција за имовину Републике Србије у име Републике Србије, са ког разлога постојање уговора о размени непокретности јесте нова чињеница у смислу одредбе чл. 239. тач. 1) наведеног Закона, због чега је испуњен услов за понављање поступка. Са изнетих разлога одлучено је као у ставу I диспозитива оспореног решења. Даље, тужени је нашао да није основан навод тужиоца да се уговор о размени не односи на предметни пословни простор, јер је заинтересовано лице Б.Б. предметни простор користило у својству закупца од 1999. године, а на основу решења Извршног одбора општине Суботица број .../99 од ...1999. године којим је тај простор додељен заинтересованом лицу утврђена је површина пословног простора у улици ... од 106,60 м², па како стари изводи из земљишне књиге не садрже податке о површини објекта, то у време закључивања уговора о размени површина предметног простора није била позната Дирекцији за имовину Републике Србије која је саставила уговор.

Имајући у виду наведено тужени орган је поништио своје решење број: 146-03-46-00-00319/07-3 од 26.03.2008. године и на основу раније наведених доказа утврдио да је Република Србија, преко директора Дирекције за имовину Републике Србије, закључила уговор о размени непокретности са Б.Б. дана 27.06.2000. године, који је оверен пред Првим општинским судом у Београду под I-1 Ов.бр. .../00 од ...2000. године, да је уговор о размени извршен, јер се Б.Б. од 1999. године све до продаје простора 2010. године налазио у поседу предметног пословног простора, како је то утврђено из записника о примопредаји пословног простора сачињеног дана 14.05.2010. године, уплатио разлику тржишне вредности према наведеном уговору, да се непокретност налази у улици ... површине 106,60 м², да одговара одузетом простору, и према садашњем стању је у питању пословни простор у приземљу зграде број 1, под бројем посебног дела 1/А, на кат.парц.бр. ..., уписан у В лист – 2. део, по изводу из листа непокретности број ... КО .... Како је у току поступка утврђено да је подносилац захтева за реституцију, овде тужилац, ранији сопственик 1/2 идеалног дела

предметног пословног простора, као посебног физичког дела национализоване зграде, да је зграда одузета решењем Комисије за национализацију при НОО општине Доњи град у Суботици бр. Н .../1959 од ....1959. године, тужени орган је закључио да тужилац има право на реституцију имовине, и да је обвезник враћања Република Србија. Ово стога што је на основу изведених доказа утврђено да се имовина не може вратити у природном облику, будући да је Б.Б. стекао предметну имовину теретним правним послом, по тржишној цени у време преноса права својине и постао ванкњижни власник непокретности по основу уговора о размени из 2000. године, због чега су испуњени услови за примену одредаба чл. 7. Закона о враћању имовине (реституцији) црквама и верским заједницама у складу са којима заинтересовано лице Б.Б. остаје власник непокретности, а Република Србије постаје обвезник исплате новчане накнаде. У смислу одредаба чл. 16., 17. и 18. наведеног Закона новчана накнада се исплаћује државним обвезницама која ће се издати под условима и роковима одређеним општим законом којим се уређују питања враћања и обештећења за одузету имовину, с тим да ће тужени утврдити методологију за утврђивање вредности одузете имовине. Како у моменту доношења решења нема услова за враћање предметне имовине у природном облику, а нису испуњени услови за одређивање новчане накнаде, јер није утврђена методологија за утврђивање вредности одузете имовине, нити су штампане државне обвезнице као средство плаћања у смислу наведених одредаба чл. 17. и 18. Закона, то је одлучено као у ставу II диспозитива оспореног делимичног решења, применом одредбе чл. 205. Закона о општем управном поступку.

Оваква одлука туженог органа се не може прихватити, јер приликом њеног доношења није поступљено по правилима поступка.

Ово стога што је оспорено делимично решење донето супротно одредби чл. 247. ст. 1. Закона о општем управном поступку (“Службени лист СРЈ, бр. 33/97 и 31/01, “Службени гласник РС”, бр.30/10), којом је прописано да ће о понављању поступка орган донети закључак којим се понављање дозвољава, ако претходно утврди да су за понављање испуњени законски услови, и одредити у ком обиму ће се поступак поновити. Како је поступак спроведен без доношења закључка који се може побијати жалбом, у складу са одредбом чл. 249. истога Закона, тужиоцу је ускраћено право на коришћење редовног правног средства у управном поступку. Наиме, одредба чл. 247. ст. 2. Закона о општем управном поступку прописује могућност да се под одређеним условима условима понови поступак без доношења посебног закључка којим се понављање поступка дозвољава. Међутим, у конкретном случају нису били испуњени услови за примену ст. 2. наведеног члана, јер се не ради о понављању одређене, само једне радње поступка – инспирисане потребом економичности и ефикасности понављања поступка, тако да се има применити ст. 1. чл. 247. Закона о општем управном поступку, односно надлежни орган ће уколико нађе да има места понављању управног поступка донети посебан закључак о дозвољавању понављања поступка и одредиће у коме ће се обиму поступак поновити, што није учинио. У том смислу тужени орган није поступио по налогу из пресуде овог суда III-2 У 5170/12 од 16.05.2014. године, којом је тужба уважена и поништено раније решење туженог са разлога што је решење донето уз повреду одредбе чл. 247. ст. 1. наведеног Закона. Ово нарочито стога што су се у токуведеног поступка, као спорно, поставило питање активне легитимације заинтересованог лица Б.Б. за подношење предлога за понављање поступка, будући да из списка предмета произлази да је заинтересовано лице Република Србија код надлежног органа уписана као власник предметне имовине, у ком смислу је и обвезник новчаног обештећења, и да заинтересовано лице Б.Б. у моменту подношења предлога за понављање поступка није било ванкњижни власник нити у поседу предметне

непокретности. Такође, спорно је и питање благовремености предлога за понављање поступка заинтересованих лица имајући у виду чињеницу да је тужилац на основу решења Општинског суда у Суботици Дн. .../08 од ...2008. године уписан као власник предметне непокретности, како то произлази из Извода из зкул бр...., КО ... од 31.12.2008. године. По оцени суда, спорна питања је требало расправити у фази поступка пре доношења закључка о понављању поступка, што тужени није учинио, са ког разлога је оспореним делимичним решењем повређен закон на штету тужиоца.

У поновном поступку тужени орган је дужан да донесе нову одлуку, у смислу одредбе чл. 69. ст. 2. Закона о управним споровима, при чему је везан примедбама суда у погледу поступка изнетим у овој пресуди.

Одлучујући о предлогу тужиоца да се ова управна ствар реши у спору пуне јурисдикције, суд је нашао да природа ове управне ствари не пружа поуздан основ за то, у смислу одредбе чл. 43. Закона о управним споровима, и да је економичније и целисходније да учињене повреде правила поступка надлежни оргна отклони у поновном поступку.

Са изложеног, након закључене усмене јавне расправе, применом одредаба чл. 40. ст. 2. и чл. 42. ст. 1. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС”, бр. 111/09), одлучено је као у ставу I диспозитива пресуде.

Суд је одлучио као у ставу II диспозитива пресуде, применом одредаба чл. 66., 67. и 74. Закона о управним споровима и сходном применом одредаба чл. 150., 153., и 154. Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11...55/14), па је тужиоцу применом чл. 9. и тарифних бројева 43 и 44 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката (“Службени гласник РС”, бр. 121/12) признао трошкове управног спора на име састава тужбе износ од 16.500,00 динара, на име састава 2 образложена поднеска износ од 33.000,00 динара, на име приступа на 2 одржане усмене јавне расправе износ од 36.000,00 динара и за приступ на једну неодржану усмену јавну расправу износ од 9.000,00 динара и на име накнаде за превоз пуномоћника у међумесном саобраћају на усмену јавну расправу у висини цене возне карте Београд – Нови Сад и назад у висини од 620 динара дана 14.03. и 11.07.2017. године и у износу од 700,00 динара дана 23.05.2017. године, све у укупном износу од 96.440,00 динара, као потребне за вођење овог управног спора.

Суд је, с обзиром да је тужбу уважио, одбио захтев заинтересованог лица Б.Б. за накнаду трошкова управног спора, па је, на основу одредаба чл. 66., 67. и 74. Закона о управним споровима, сходном применом одредаба чл. 150. и 153. Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11...55/14), одлучио као у ставу III диспозитива пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 13.07.2017. године, III-27 У 5532/16

Записничар
Татјана Попара, с.р.

Председник већа-судија
Биљана Тамбурковски Баковић, с.р.

За тачност отправка

**Управитељ писарнице
Дејан Ђурић**

ЉЛ